

Največjih 7 izvoznih trgov za Slovenijo z dobrimi obeti

Glavnino povečanja nominalnega uvoza blaga iz držav EU naj bi prispevala Nemčija, sledili ji bosta Poljska in Italija.

Bojan Ivanc, Analitika GZS

Slovenski blagovni izvoz že leta ostaja osredotočen na trge EU, saj tja izvozimo več kot tri četrtine blaga. Na največjih sedem trgov izvozimo 60 % blaga, od tega v sosednje štiri države polovico (30 % celote). Ocenjeni nominalni prirast izvoza blaga je v letu 2017 znašal okoli 10 do 11 % (ocena temelji na podatkih do septembra 2017). Sedem največjih trgov je prispevalo k prirastu takšen delež, kot ga tudi predstavljajo, kar pomeni, da je bil 2,6-milijarden prirast izvoza enakomerno porazdeljen med sedmimi največjimi uvoznici slovenskega blaga in preostalimi. Vrednostno gledano je bila rast največja na nemški, italijanski in francoski trg, kar lahko pripišemo predvsem hitri rasti širše avtomobilske verige in elektro- ter elektronske industrije.

Nominalen uvoz blaga (baza Ameco) iz držav EU naj bi za šest največjih trgovinskih partneric v letu 2018 zrasel počasneje kot v letu 2017 (z 8,3 % na 4,9 %), pri čemer naj bi glavnino prirasta prispevala Nemčija (45 %), ki ji bosta sledili Poljska (19 %) in Italija (15 %). Relativna rast uvoza glede na leto 2017 bo najvišja na Poljskem (+11 %), ki ji bo sledila Hrvaška (+7,4 %).

Nemčija: državljani končno bolj zapravljeni

Nemški blagovni uvoz naj bi se v letu 2018 povečal za 4,8 % oziroma za 50 milijard evrov, kar je manj kot v letu 2017 (83 mrd). Uvoz blaga iz EU naj bi se povečal za 35 milijard evrov, izven trgov EU pa za 15 milijard evrov. Glavne slovenske izvozne postavke v Nemčijo so deli za vozila (22 %), električni stroji in oprema (19 %) in stroji ter mehanske naprave (13 %), kjer je v letu 2017 izvoz rasel z dvostopenjsko rastjo. Za Slovenijo je tako ključna izvozna determinanta nemška industrijska proizvodnja, do določene mere tudi trgovina. Sentiment obeh dejavnosti je bil še decembra na zelo visoki ravni. V letu 2017 se je prodaja potniških vozil v EU povečala za 4 %, kot tudi prodaja komercialnih vozil. Tudi v letu 2018 je pričakovati podobno rast prodaje, saj se bo zaposlenost povečevala, pogoji financiranja nakupa pa bodo ostali ugodni. Gospodarska rast se naj bi povečala z 2,3 % (2017) na 2,6 % ter naj bi jo v vse večji meri poganjala rast domače potrošnje.

Italija: jasna spodbuda sodobnim tehnologijam

Izvozna dodana vrednost v Italijo je relativno nizka, saj so glavni izvozni proizvodi mineralna goriva, vozila, železo in jeklo, les ter plastične mase (44 % celote). Italijanski uvoz naj bi se v 2018 povečal za 3,8 %, kar je nekoliko manj kot v letu 2017 (+ 4,8 %). Povečale naj bi se investicije, in sicer s 3 % (2017) na 3,3 % (2018). Zaposlenost naj bi se povečala za 1,1 %, realne plače pa naj bi porasle za 1,1 % v 2018. V Italiji so resno razmišljali o dvigu DDV-ja, vendar ga vsaj pred letom 2019 ne bodo implementirali. V letu 2018 so začeli veljati davčni odpustki (40 %) za stroške izobraževanja zaposlenih za razvojni plan industrije 4.0, podaljšanje visoke amortizacije za določena opredmetena in neopredmetena sredstva. Na ta način država spodbuja razvoj novih tehnologij v državi in tehnološko prestrukturiranje, že v letu 2017 pa se je davek od dohodkov pravnih oseb znižal s 27,5 % na 24 %.

Hrvaška: V pričakovanju dobre turistične sezone

Hrvaška narodna banka napoveduje 2,9-odstotno rast (EBRD: 2,6 %), ki bo nekoliko nižja kot v letih 2016-2017 (3,1 %). Zasebna potrošnja naj bi se realno okrepila za 3,2 % (3,8 % v 2017), predvsem pa naj bi se okrepile investicije (+ 7 %), in sicer za največ v desetletju. Prispevek obeh dveh komponent k rasti BDP-ja naj bi tako bil podobno visok. Realna rast uvoza blaga in storitev naj bi znašala 7,4 %, nominalna bo višja vsaj za eno odstotno točko zaradi rasti cen surovin. Anketna stopnja brezposelnosti naj bi upadla na 10 %, kar je najmanj po letu 2009, medtem ko naj bi se zaposlenost povečala za 1,5 %. Cene naj bi zrastle za 1,6 %, pri čemer je verjetnost za višjo inflacijo nekoliko višja, kar je povezano predvsem z aktualno višjimi cenami surovin na mednarodnih trgih. Na tekočem računu plačilne bilance bo presežek v višini 2,6 % BDP-ja, kar bo posledica visokih prilivov od turizma in EU sredstev. Zadolženost do tujine se znižuje (podjetij, države, prebivalstva) in bo upadla s 100 % BDP-ja pred letom 2015 na okoli 75 % v 2018. Investicije in rast potrošnje spodbujajo tudi kreditno rast, ki naj bi se v 2018 povečala za več kot 4 %.

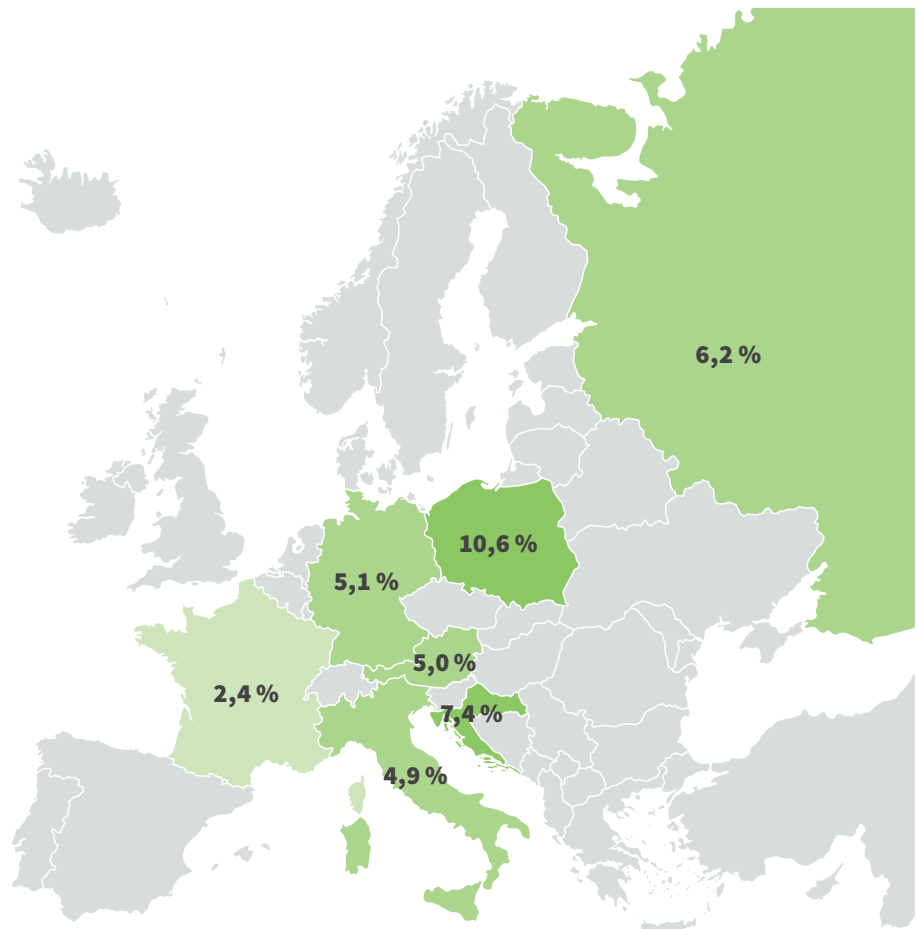
Za **50 milijard evrov** naj bi se povečal nemški blagovni uvoz.

Na Hrvaškem pričakujejo, da se bodo investicije okrepile za **7 %**, kar je največ v desetletju.

Napoved rasti uvoza blaga iz držav EU za leto 2018

Nemčija	5,1 %
Francija	2,4 %
Hrvaška	7,4 %
Italija	4,9 %
Avstrija	5,0 %
Poljska	10,6 %
Rusija*	6,2 %

* v USD, sprememba celotnega uvoza
Vir: Ameco, IMF



60 %
hitreje od povprečja
je v 2017 rasel
slovenski izvoz v
Avstrijo.

K temu prispeva tudi državni program subvencioniranja stanovanjskih posojil. Največji delež v izvozni dodani vrednosti uživajo hrvaške panoge farmacija (Pliva, Belupo), elektronika, prehrabna industrija, stroji ter oprema. Analiza Ekonomskega laba (Šonje V.) je pokazala, da je doprinos Agrokorja k hrvaškemu BDP-ju med 2 in 2,5 %, kar je najverjetneje dobra ocena ter kaže, da družba ni tako velik sistemski problem, kot se prikazuje. Tveganje predstavljajo predvsem morebitni zapleti pri finančnem prestrukturiranju, ki bi povzročili spiralo nelikvidnosti.

Avstrija: predelovalna dejavnost z visokimi obeti

Uvoz blaga Avstrije iz držav EU naj bi se v letu 2018 dvignil za 4,6 %, kar je nekoliko manj kot v letu 2017 (5,0 %). Lani je slovenski izvoz rasel 60 % hitreje od povprečja, s čimer je Slovenija pridobila tržni delež. V letu 2018 se povišuje premija za raziskave in razvoj z 12 % na 14 %, kar pomeni, da se za takšen delež razvojnih stroškov zniža obdavčljiva osnova. Od 1. julija 2017 država spodbuja zaposlovanje s 50 % kritjem socialnih prispevkov za nove zaposlene (ne glede na velikost ali dejavnost), ki pa morajo biti prej prijavljeni na zavodu ali pa so končali šolanje

na avstrijskih inštitucijah. Avstrijska gospodarska zbornica (WKO) ocenjuje, da se bo realni BDP v 2018 okrepil za 3 % (nominalni za 4,8 %). Potrošnja trajnih dobrin naj bi se okrepila za 1,5 %, netrajnih (hrana, pijača, goriva) pa za 1,7 %. Stopnja varčevanja avstrijskih gospodinjstev se bo še povečala, in sicer na 1,4-kratnik letnega razpoložljivega dohodka. Investicije naj bi se okrepile za 3,3 %, kar je manj kot v 2017 (5,3 %), od tega za 5 % v opremo in za 1,5 % v infrastrukturo oz. zgradbe. Realna dodana vrednost v predelovalni dejavnosti naj bi se okrepila za 6,8 %, pri čemer naj bi število zaposlenih v tej dejavnosti naraslo za odstotek na 626.000.

Francija: več za zeleno gospodarstvo

Uvoz Francije iz držav EU naj bi se v 2018 povečal za 2,9 % (z 2,4 % v 2017), pri čemer je bila rast slovenskega izvoza nekajkrat višja zaradi večjega izvoza Renaultovih modelov v Francijo kot tudi fenomena preprodaje vozil oz. enodnevnih registracij (skupaj: polovica izvoza). Izvoz električnih strojev in opreme predstavlja desetino izvoza, strojev 8 % ter farmacevtskih izdelkov 5 % (80 milijonov evrov). Država spodbuja boj proti onesnaževanju v mestih

z bonusom v vrednosti tisoč do dva tisoč evrov za bencinska vozila z letom proizvodnje pred 1997 in dizelska med 2001 in 2006. Pri nakupu električnega vozila bonus znaša 2.500 evrov. Davek od dohodkov pravnih oseb naj bi se postopoma znižal s 33,3 % na 25 % do leta 2022 (prvih 0,5 milijona evrov dobička je obdavčeno z 28 %). BDP naj bi se v 2018 realno povečal za 1,7 %, od tega zasebna potrošnja za 1,5 %. Novih 150 tisoč delovnih mest naj bi znižalo stopnjo anketne brezposelnosti na 9,6 %. Rast med 1,6 % in 1,8 %, kot jo predvideva francoska centralna banka za obdobje 2018-2020, je nad dolgoročno potencialno (1,3 %). Francija bo z 2,6-odstotnim primanjkljajem (v BDP-ju) najverjetneje izstopila iz programa neravnotežja (v njem je od 2009). Kljub temu domači fiskalni svet opozarja, da strukturni primanjkljaj ne bo upadel toliko, kot bi moral. V letu 2018 naj bi se breme davkov gospodinjstev znižalo, tako zaradi sprememb pri davku na premoženje kot oprostitve dela plačila davka na nepremičnine. Na drugi strani se bodo precej povečale davščine na tobak in gorivo, s čimer bodo nadomestili del davčnega izpada od davčne razbremenitve podjetij in gospodinjstev.

Poljska: manko delavcev zelo pereč

Glavni slovenski izvozni proizvod na Poljsko so zdravila, ki predstavljajo četrtno vsega izvoza, sledijo električni stroji in oprema (12 %) ter vozila (11 %). Povprečne cene generičnih zdravil na srednjeevropskem trgu upadajo, zato je bil trend prodaje v zadnjih dveh letih negativen. Rast poljskega BDP-ja naj bi se znižala s 4,2 % v 2017 na 3,6 %, pri čemer naj bi se cene dvignile za 2,3 %. Rast poganja predvsem domača potrošnja, saj se socialni transferji povečujejo, nizka brezposelnost pa povečuje povprečno rast plač. Kar 40 % proizvodnih družb (trikrat več kot v območju evra) čuti pomanjkanje delavcev, kar rešujejo z zaposlovanjem Ukrajincev. Investicije se povečujejo na podlagi višjih prilivov od EU sredstev (strukturni sklad). Doba za upokojevanje se je na Poljskem celo znižala. Izdatki za raziskave in razvoj se v letu 2018 lahko štejejo dvakrat za davčno priznan odhodek. Razširila se bo tudi prepoznavna odhodkov

zanje. Na drugi strani plačilo večine rojalitet in stroškov storitev ne bo več davčno priznanih odhodkov, kar je celo odločnejši korak, kot ga predvideva OECD-jev program proti davčnemu izogibanju BEPS. Trgovski centri bodo morali plačevati višja nadomestila za uporabo zemljišča. Zaposleni v kreativni industriji (programerji, pisci, novinarji) bodo upravičeni do nižjega plačila davkov pri dodelitvi avtorskih pravic. Splošna olajšava pri izračunu dohodnine se bo povečala, kar pomeni višjo rast neto plač ob isti rasti bruto plač.

Rusija: v luči nafte in nogometa

Zaradi krepitve rublja se je izvoz v Rusijo v 2017 povečal kar za četrtno. Farmaceutski proizvodi predstavljajo kar 42 % celotnega izvoza (okoli 390 milijonov evrov). Električni stroji in oprema, mehanske naprave in organski kemijski proizvodi pa še okoli 10 % oz. okoli 100 milijonov evrov (za vsako od treh skupin). Višje cene nafte krepijo domače povpraševanje tudi preko močnejšega rublja. Struktura gospodarske rasti še vedno pretežno temelji na surovinah in notranjem trgu. Ruska centralna banka je rešila drugo in peto največjo banko v zasebnem lastništvu, ki sta se otepali slabih posojil. Proračun je sestavljen na podlagi cene nafte Ural pri 40 USD, zato je pričakovati večanje postavk porabe. Približno tretjina državnih izdatkov bo usmerjena v vojsko in policijo. Izdatki za zdravstvo (3,6 % BDP-ja v 2016) in šolstvo (3,6 %) so skoraj pol nižji kot v državah OECD in naj bi ostali na teh ravneh. BDP naj bi porasel za okoli 1,7 % tudi zaradi gostovanja svetovnega nogometnega prvenstva. Uradne plače zajemajo zgolj polovico razpoložljivega dohodka ruskega povprečnega prebivalca ter se povečujejo za okoli 5 % na letni ravni. Razpoložljiv dohodek vseeno še stagnira, domača potrošnja pa se povečuje predvsem z rastjo kreditiranja. [gg](#)

Četrtno slovenskega izvoza na Poljsko predstavljajo zdravila.

Najavljamo

5. mednarodna konferenca MSP (za mikro, mala in srednja podjetja)

11. april 2018, od 10. do 16. ure

Lokacija: NLB Center inovativnega podjetništva, Trg revolucije 2, Ljubljana

Organizator dogodka: GZS Podjetniško trgovska zbornica